

**RISK &
RESILIENCE
ONLINE**

3, 4 & 5 NOVEMBER 2020

Risk & Resilience Online, 4 november 2020

Koers houden en wendbaar blijven in de Nederlandse wateropgave
The Human Factor

pure kracht

Daniela Mayan

Senior Adviseur Risicomanagement & Expertise-/teamleider Risicomanagement

2001 - 2009
Europese Commissie
Nucleaire veiligheid

2009-2016
HHNK
Waterveiligheid
&
WOW
Vakgroep Risicomanagement

2016 - nu
Cratos Consulting

Rijkswaterstaat
Ministerie I&M, ProRail, NS
UMC Utrecht
Gemeente Den Bosch
Van Oord Offshore Wind
Alliantie Markermeerdijken
...& meer

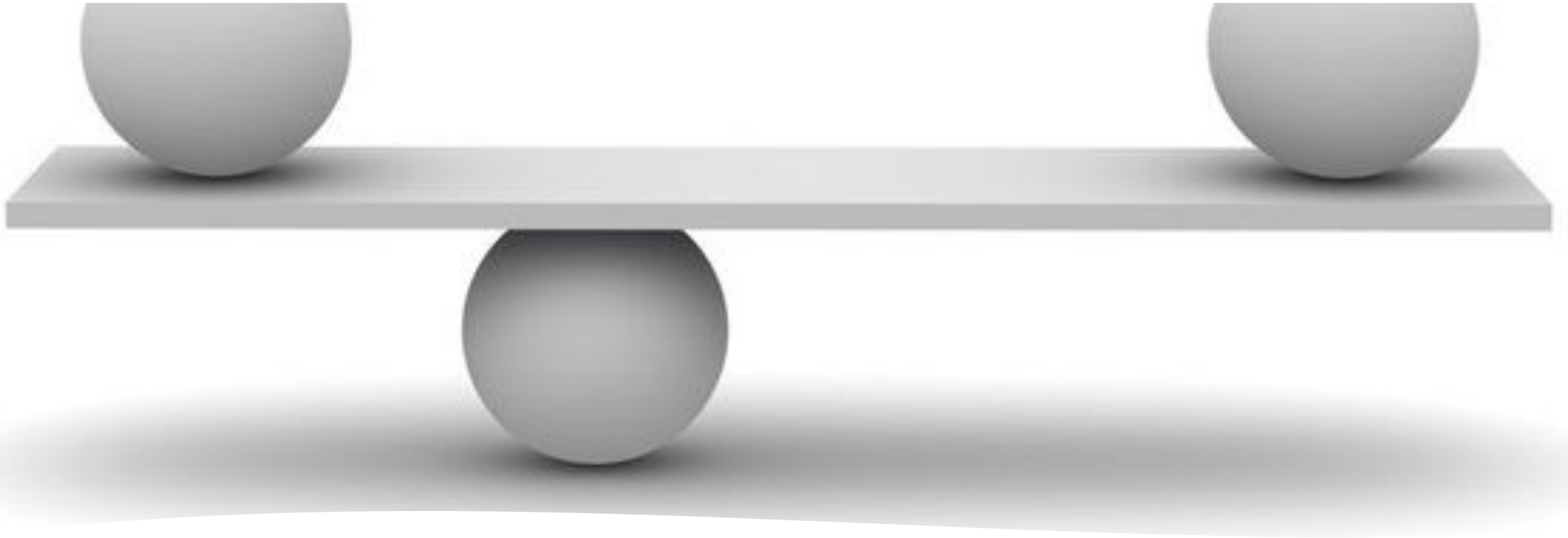

After the crisis: implications for managing risk & resilience

Koers houden en wendbaar blijven in de Nederlandse wateropgave

Focus op doel

Het realiseren van doelen
vraagt om *balans* in de inzet op:

Resultaat – Proces – Mens

risicogestuurd denken & handelen

mens - proces - resultaat

individuele ontwikkeling

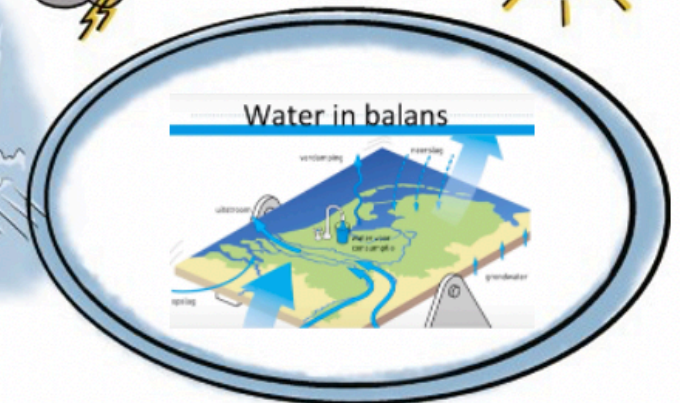
teamontwikkeling

samenwerkingsprestatie

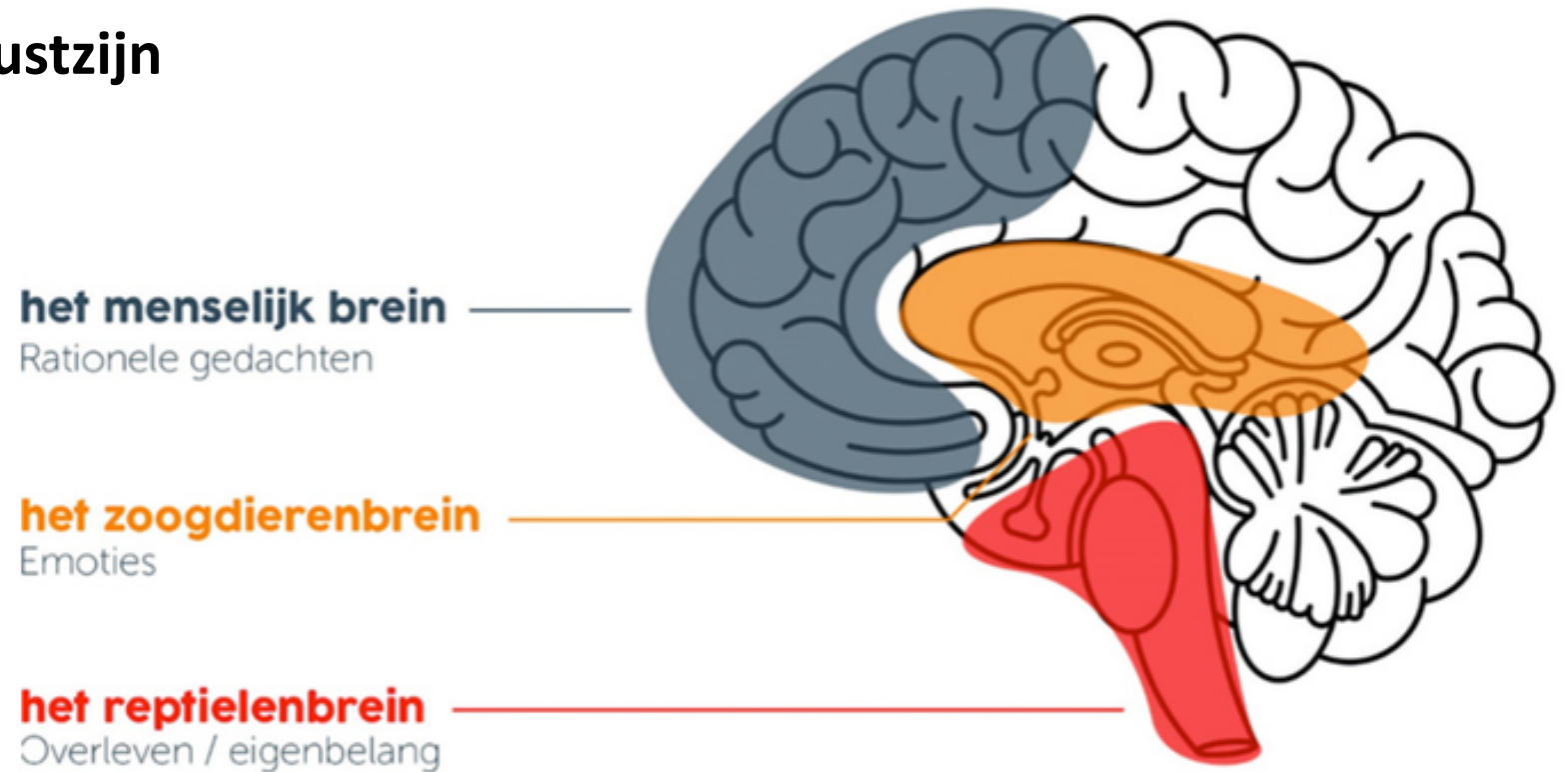
"Succes"

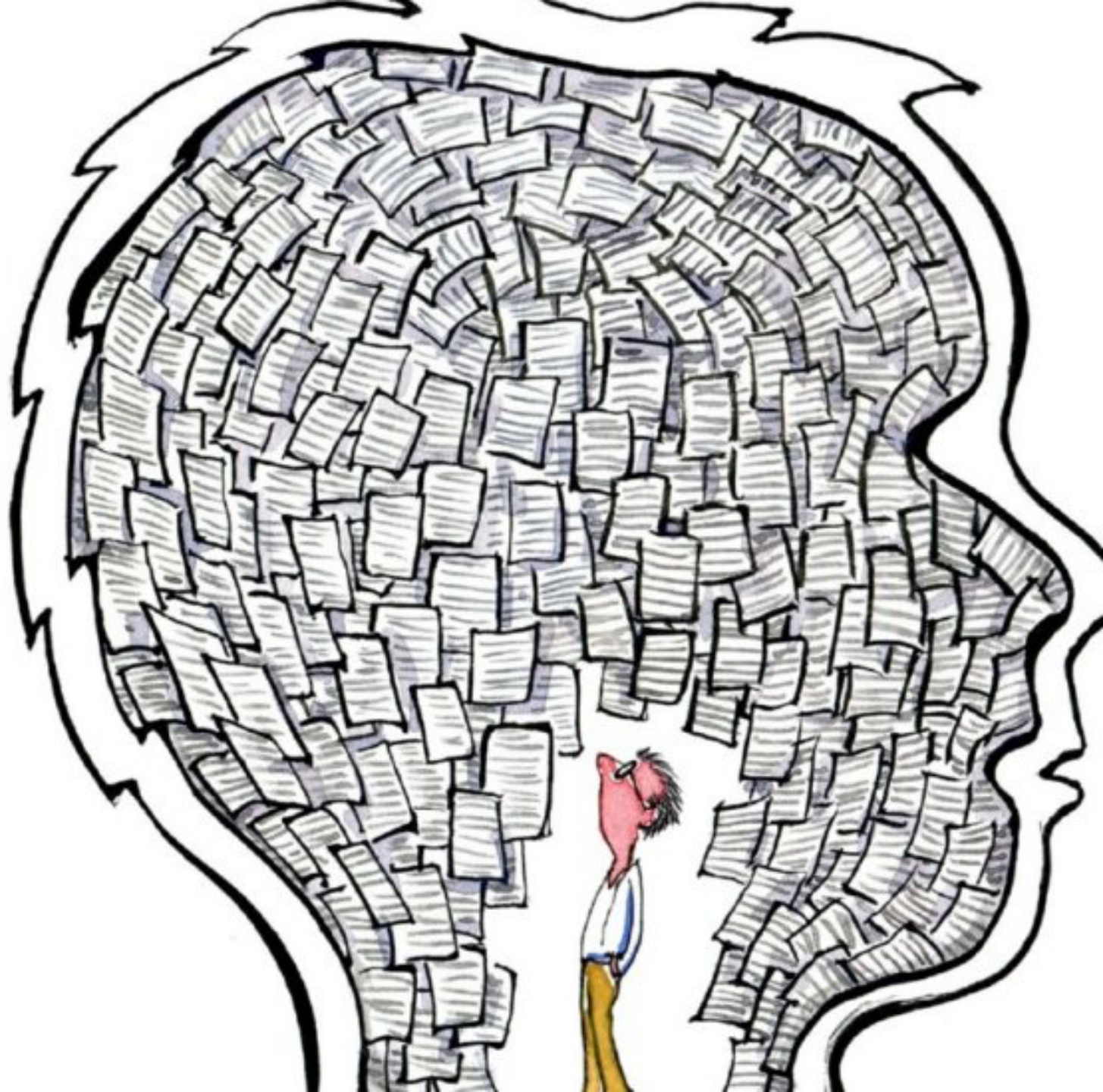
Factor 'mens' in het realiseren van doelen

Vraagt inzet op:

Bewustzijn & Onderbewustzijn

Bewustzijn

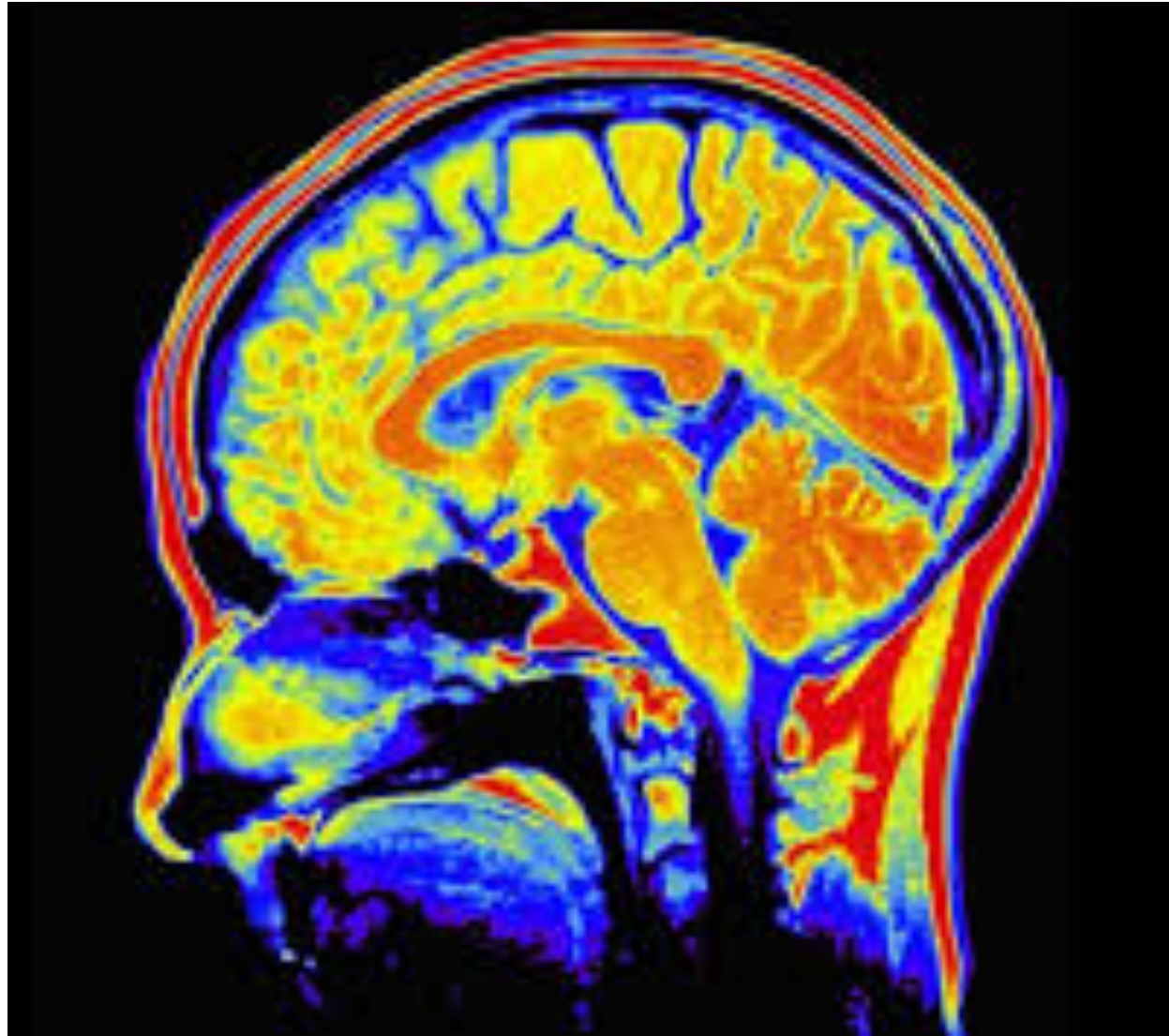
Van individuele ontwikkeling naar teamprestatie

RD&H gaat expliciet over **'bewustzijn'** t.a.v.:

- doelstellingen die men nastreeft,
- interne & externe context,
- onzekerheden die het behalen ervan kunnen beïnvloeden,
- beheersing die hierop ingezet kan worden/wordt &
- **de invloed en rol die ieder individu hier zelf in heeft!**

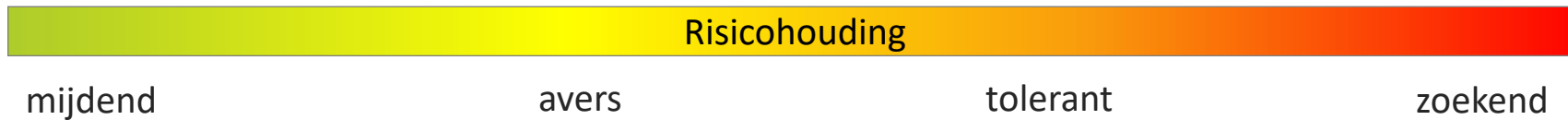
**Onder-
bewustzijn**

Risicoperceptie

de manier waarop je informatie **interpreteert** en daarmee een risico inschat.

Risicohouding

wat je uiteindelijk **gaat doen** op basis van jouw inschatting.

Risicobereidheid

welke mate van risico je als **aanvaardbaar** beschouwt.

Risk readiness

vermogen om zo met onzekerheden om te gaan dat ze voorkomen of op een veerkrachtige manier beheerst kunnen worden.

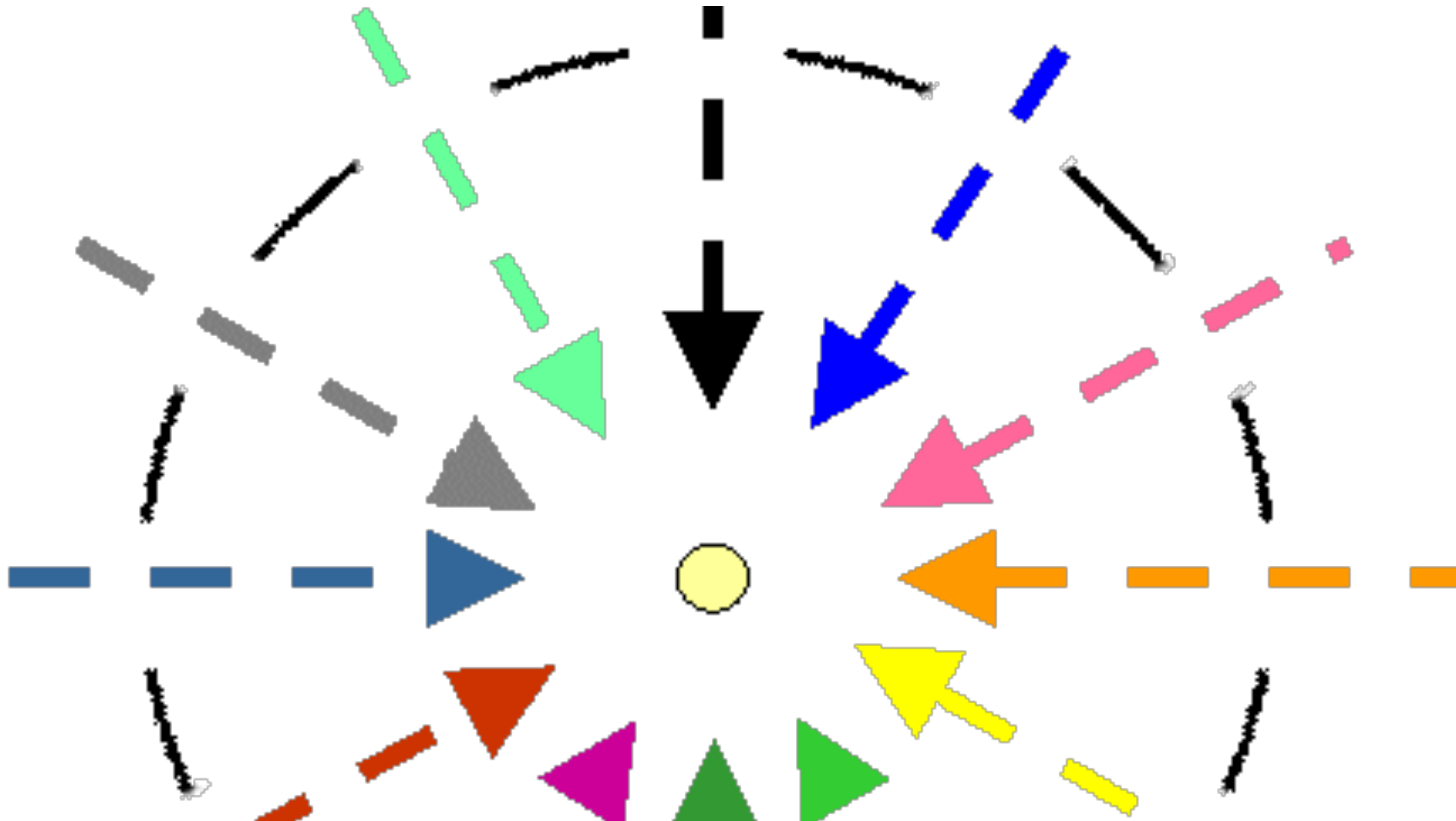

Perspectief telt

Perspectief telt

Risicoperceptie

Vanuit *perspectief x* wordt vervolgens *risicoperceptie* beïnvloed door o.a.:

- Recente ervaringen
- Persoonlijke overtuigingen
- Cultuur
- Onrealistisch optimisme en zelfoverschatting
- Leeftijd
- Geslacht

Voorspelbare afwijkingen risicoperceptie

Culturele achtergrond

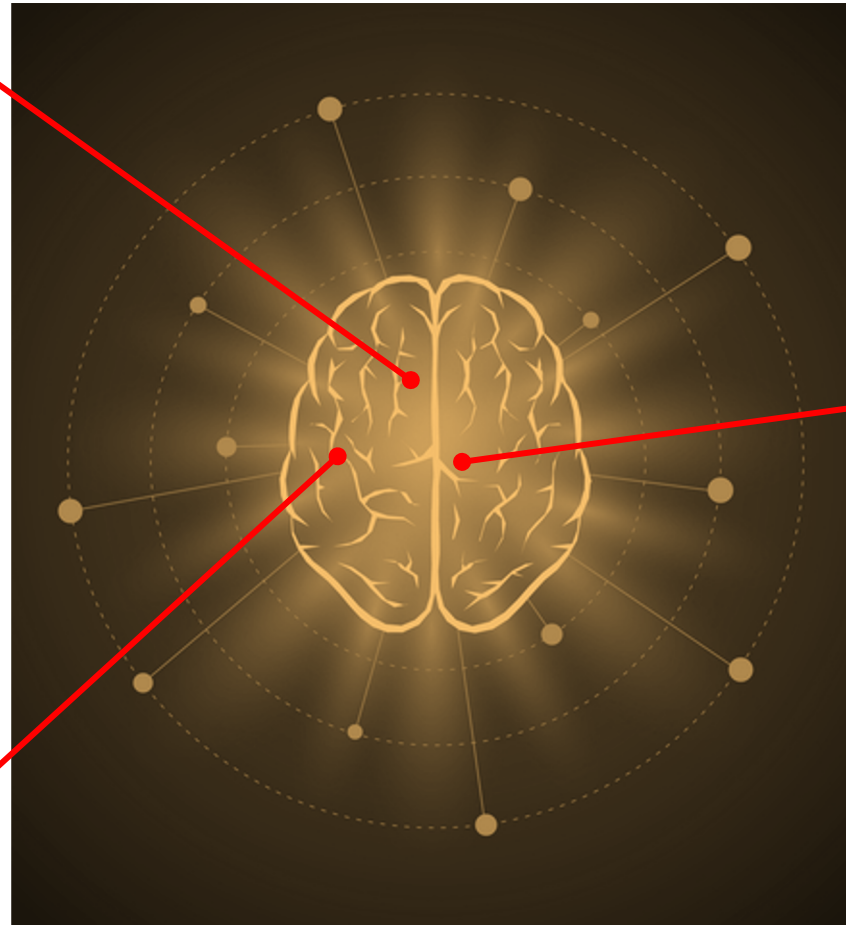
[Weick & Sutcliffe]

Intuïtie en illusie van controle

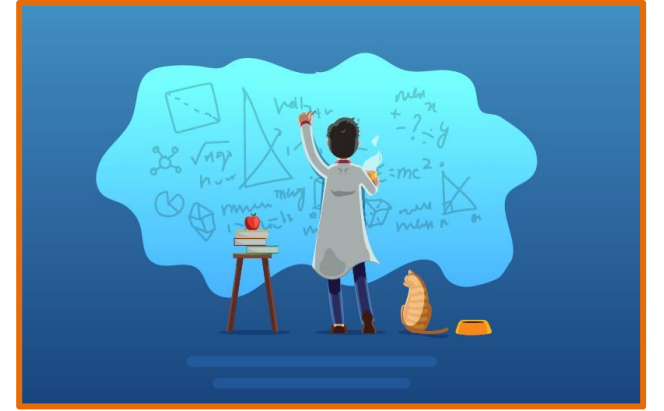
[Kahneman]

Onrealistisch optimisme

[Weinstein]

Attributie

Lees: Verklaring

Hoe mensen gebeurtenissen en gedrag verklaren (oorzaken & gevolgen) en hoe dat van invloed is op hun motivatie.

Externe attributie - buiten jezelf (meestal bij vervelende gebeurtenissen)

Interne attributie - binnen jezelf (meestal bij prettige gebeurtenissen)

Overall neiging om te attribueren op manier die prettig is voor het eigen zelfbeeld.

Defensieve attributie

Verklaringen voor gedrag die ons beschermen tegen gevoelens van kwetsbaarheid en sterfelijkheid:

- Onrealistisch optimisme
- Geloof in een rechtvaardige wereld

Cultuur & attributie

Je wordt in een cultuur geboren en groeit op met bepaalde regels, normen, waarden en manieren om de realiteit te benoemen. Dit is 'jouw' eigen cultuur.

Cultuur is daarmee belangrijke component die het dagelijks leven beïnvloedt.

Maar ook van belang:
...**acceptatie** in die groep!

Risicoperceptie van extreme gebeurtenissen

Mensen hebben een hogere risicoperceptie van rampen die mogelijk door de mens worden veroorzaakt, dan van rampen die door de natuur worden veroorzaakt.

Risicoperceptie jongeren

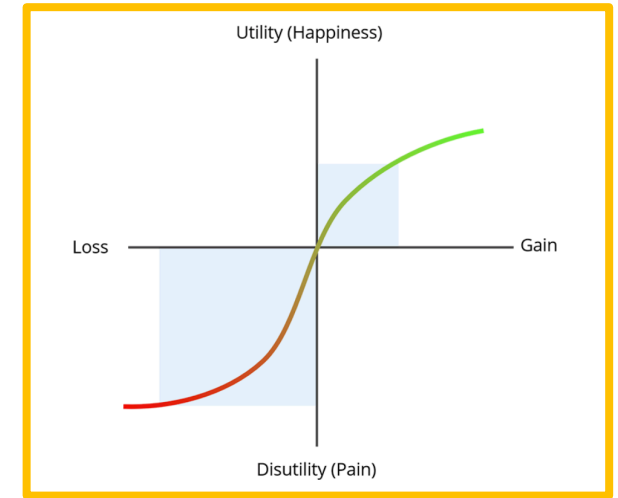
Frontale cortex hersenen pas volgroeid rond 20e à 25e jaar :

- reguleert controletaken (w.o. plannen, abstract denken en doelgericht gedrag);
- stemt af tussen hersengebieden tijdens taken waar emoties worden afgewogen
- ontkennen en negeren van risico's

Bovendien: jongeren extra gevoelig voor de acceptatie door anderen

De 'prospect theory'

- De voorkeur van beslissingen bij onzekerheid is afhankelijk van de omstandigheden (invloed van voorgaande situaties).
- De angst om te verliezen is groter dan het mogelijk plezier van winnen (verlies creëert een groter emotioneel effect dan winst).

Growth mindset versus Fixed mindset

Onderzoek: waarom sommige mensen succesvol zijn in het leven en zich blijven ontwikkelen, terwijl anderen die even getalenteerd zijn, blijven stilstaan.

Conclusie: naast o.a. talent en vaardigheden, speelt ook denkwijze (mindset) van mensen in het leerproces een cruciale rol.

Twee soorten mindsets:
statische mindset en de op groei gerichte mindset.

Weten – willen – kunnen - voelen

weten - willen - kunnen - voelen

= basis om te komen tot actie,

= spin-off voor verandering,

en prestatie als **individu** & in **samenwerking!**

Wat betekent de factor 'mens' in het koers houden op succes?

Individueel commitment voor inzet in opgave vraagt:

- ❖ Eenduidig beeld van wat het **gezamenlijk doel** is
- ❖ Eenduidig beeld van wat de **eigen opgave** hierin is
- ❖ & hoe deze leidt tot **teamsucces** (route)
- ❖ Inzicht in **context** waarin opgave gerealiseerd moet worden
- ❖ Wat **risico's** zijn en hun **beheersing**
- ❖ **Spelregels** en beoogde **impact**

Weten

Willen

Kunnen

Wat betekent de factor 'mens' in het koers houden op succes?

Aandacht hebben voor veelheid aan **perspectieven** & vele aspecten die **risico-perceptie** (en dus urgentie) beïnvloeden in onderbewustzijn.

Aanvullend inzet op o.a.:

- ❖ Motivatie & mindset
- ❖ Betrokkenheid
- ❖ Vertrouwen
- ❖ Overtuiging
- ❖ Plezier

Weten

Willen

Kunnen

Wat betekent de factor 'mens' in het koers houden op succes?

Inzet op:

- ❖ Kennis
- ❖ Vaardigheden
- ❖ Ervaring
- ❖ Ruimte
- ❖ Middelen

.. &

- ❖ Vertrouwen
- ❖ Veilige setting
- ❖ Urgentie
- ❖ Eigen kunnen
- ❖ Nabijheid

Weten

Willen

Kunnen

Voelen

Mens & organisatie grip geven op de toekomst

Cratos Consulting

Postadres | Bezoekadres

Soestdijkseweg Zuid 249,
3721 AE Bilthoven

Binckhorstlaan 36 C3-36
2516 BE Den Haag

 +31 (0)30 303 36 12

 info@cratosconsulting.nl

www.cratosconsulting.nl